

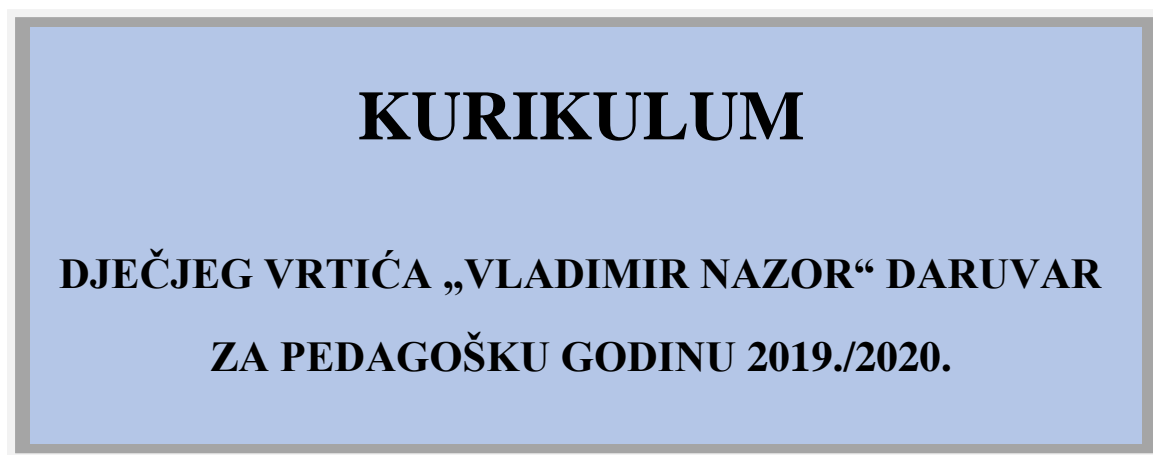
DJEČJI VRTIĆ " VLADIMIR NAZOR " DARUVAR
JOSIPA JELAČIĆA 24,
43500 DARUVAR

TEL.:043-331-417 (tajništvo/ fax)
331-418 (pedagoginja)

E-mail: hr-vrtic-da@net.hr

KLASA:601-05/19-01/01
UR.BROJ:2111-32-19-01

Na temelju Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13) i članka 37. Statuta Dječjeg vrtića „Vladimir Nazor“ Daruvar utvrđen je na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj dana 24. rujna 2019. godine te donesen na sjednici Upravnog Vijeća održanoj dana 30.09.2019. g.

Daruvar, 30.09.2019.

SADRŽAJ

1.	O VRTIĆU	1
1.1.	PODACI O PROGRAMIMA I ODGOJNIM SKUPINAMA	1
1.1.1	REDOVITI PROGRAM VRTIĆA	2
2.	ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	2
2.1	OPĆI CILJEVI I ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	2
2.2	SPECIFIČNE ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA	3
3.	KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR	3
3.1	POTREBNI UVJETI ZA OSTVARIVANJE KURIKULUMA	4
3.1.1	POTICAJNO OKRUŽENJE ZA ŽIVLJENJE I UČENJE DJECE	4
3.1.2	SUŠTINA POTICAJNOG OKRUŽENJA	4
3.2	NAČELA KURIKULUMA U ORGANIZACIJI ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	6
3.3	VRIJEDNOSTI KURIKULUMA	7
3.4	NAČIN PROVEDBE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA	7
3.4.1	PROJEKTNI NAČIN RADA SA DJECOM RANE I PREDŠKOLSKE DOBI	7
3.4.2	NAČINI UČENJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI	7
3.4.3	DOBROBITI PROJEKTOG NAČINA RADA S DJECOM	8
3.4.4	ULOGA ODGOJITELJA U PROJEKTNOM NAČINU RADA S DJECOM	8
3.4.5	VAŽNOST DOKUMENTIRANJA AKTIVNOSTI DJETETA I NJEGOVIH POSTIGNUĆA	9
4.	PROJEKT „ŠUMA – STABLO“ – produbljivanje ekološke osjetljivosti kod djece	10
4.1	NAČIN PROVEDBE PROJEKTA	10
4.2	OSNOVNI CILJ PROJEKTA	12
4.3	BITNE ZADAĆE	12
5.	INKLUZIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA	13
6.	SURADNJA S RODITELJIMA	14
6.1	GLAVNE ZADAĆE I CILJEVI PARTNERSTVA	14
6.2	NAČINI PROVEDBE	14
7.	PROFESIONALNI RAZVOJ I USAVRŠAVANJE	15
8.	KURIKULUM PREDŠKOLE	15
8.1	CILJ I PLANIRANJE PROGRAMA PREDŠKOLE	16
8.2	OBILJEŽJA PROGRAMA PREDŠKOLE	16
9.	OSIGURANJE KVALITETE KURIKULUMA	17
10.	KRAĆI PROGRAMI	18

1. O VRTIĆU

Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Daruvar je samostalna ustanova koja provodi djelatnost odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi. U našoj ustanovi ustrojani smo na dvije lokacije te imamo ukupno 10 odgojnih skupina od kojih su 3 odgojne skupine djece jasličke dobi i 7 odgojnih skupina djece vrtićke dobi. U ovu pedagošku godinu upisano je ukupno 236 djece o kojima svakodnevno vodi brigu 20 odgojitelja, stručna suradnica pedagoginja i 12 radnika na ostalim poslovima.

Svi odgojno-obrazovni programi usklađeni su s pozitivnim zakonskim propisima i suvremenim stručno pedagoškim i psihološkim preporukama. U Vrtiću se provodi redoviti desetosatni program u svih 10 odgojnih skupina te program predškole u koji su uključena djeca u godini prije polaska u školu, a koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom redovnog programa vrtića. Ove pedagoške godine u program predškole uključeno je 7 djece.

NAŠA dugoročna VIZIJA je:

Biti prepoznatljiva ustanova u našem okruženju koja njeguje vlastiti identitet i ustanova koja pruža cjelovitu podršku razvoju svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa sa naglaskom na ostvarivanje dobrobiti za cjelokupni razvoj djeteta.

NAŠA MISIJA je postati:

- ustanova koja zadovoljava, pravovremeno prepoznaje i razumije potrebe djece, sustavno i kvalitetno ih zadovoljava, te potiče cjelokupni razvoj djeteta u skladu s njegovim aktualnim interesima i razvojnim mogućnostima;
- ustanova koja uvažava roditelje kao neizostavne čimbenike u odgojno-obrazovnom procesu te njeguje uvažavajuće i partnerske odnose s njima;
- ustanova koja sustavno pruža podršku svim čimbenicima za profesionalni razvoj i njegovanje suradničkih odnosa na svim razinama;
- ustanova koja promišlja i istražuje vlastitu odgojno-obrazovnu praksu s ciljem sustavne promjene i napretka "organizacija koja uči"

1.1. PODACI O PROGRAMIMA I ODGOJNIM SKUPINAMA

U našem vrtiću programi predviđeni Godišnjim planom i programom za pedagošku godinu 2019./2020. provoditi će se u skladu sa *Zakonom o predškolskom odgoju* i u skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, te *Državnim pedagoškim standardima RH*, a sa ciljem poticanja cjelovitog razvoja svih funkcija, sposobnosti i mogućnosti u skladu sa zakonitostima djetetova razvoja te njegovim stvarnim mogućnostima, temeljeno na humanističko razvojnoj koncepciji.

Ove pedagoške godine realizirati će se:

- redoviti (10-satni) program u 10 odgojnih skupina od kojih su 3 skupine djece jasličke dobi i 7 skupina djece vrtićke dobi
- program predškole za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu, a koji su redovni polaznici programa – 3 skupine
- program predškole u trajanju od 250 sati u jednoj odgojnoj skupini djece starije dobi - početak programa je u mjesecu listopadu, a odvija se u vremenu od 12:15 do 15:15 sati svaki drugi dan.

1.1.1 REDOVITI PROGRAM VRTIĆA

Redoviti program vrtića provodi se u svim odgojnim skupinama kao cjelodnevni (10-satni) program. Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih). Cjeloviti razvoj potičemo kroz raznovrsne aktivnosti i igru, istraživanje, otkrivanje, stvaralaštvo, komunikaciju, međuljudsku interakciju, socijalizaciju, poticajno materijalno i socijalno okruženje te partnerski odnos s roditeljima.

2. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Uporište za planiranje i provođenje godišnjeg plana i programa rada za našu ustanovu u ovoj pedagoškoj godini pronalazimo u službenom dokumentu *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014) i njemu pripadajućim načelima, vrijednostima i ciljevima, dok je promišljanje o ciljevima i zadaćama za novu pedagošku godinu temeljeno na analizi postignuća iz godišnjeg izvješća o radu ustanove.

Uvažavanjem suvremene koncepcije ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te specifičnosti konteksta naše ustanove, želimo izgraditi kvalitetnu ustanovu koja će sustavno promišljati svoj profesionalni razvojni put i izgradnju integriranog kurikulumu humanističke orijentacije. Jedna od pretpostavki za ostvarivanje integriranog kurikulumu je fleksibilnost svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa koji ostavljaju mogućnost za ostvarivanja kvalitetnih uvjeta za primjereno odgovaranje na aktualne potrebe djece i roditelja kao partnera u odgojno-obrazovnom procesu. Želja nam je da strukturiranjem fleksibilnog procesa omogućimo uvažavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih koji nas vode prema kvalitetnijem zajedničkom rastu i razvoju u cjelini.

Na tom putu nam je cilj zadržati potrebnu fleksibilnost u pristupu kako bismo se prema potrebi mogli usmjeriti na one aspekte rada odgojitelja koji se kroz godinu pokazuju kao prioritetni, neovisno o predviđenom planu djelovanja.

Također ćemo sustavno promišljati unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet putem stalnog podizanja razina osobnih i profesionalnih kompetencija.

2.1 OPĆI CILJEVI I ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Cilj odgojno-obrazovnog djelovanja radi svoje kompleksnosti nije moguće ostvariti u jednoj pedagoškoj godini, stoga ga postavljamo dugoročno kako bi se mogao u kontinuitetu realizirati.

CILJ: intenzivnije raditi na izgradnji i afirmaciji identiteta ustanove kroz odgojno-obrazovne aktivnosti s djecom i roditeljima, a kroz permanentno stručno usavršavanje odgojitelja u ustanovi razvijati njihov osobni profesionalni identitet i podizati razinu profesionalnih vještina za kvalitetno zadovoljavanje dječjih razvojnih potreba.

Vrtić kao ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje koja djeluje u određenoj društvenoj sredini predstavlja njezin sastavni dio te se ne može od nje odvojiti. Međusobno ispreplitanje dva subjekta i povezivanje njihovih značajnosti postavlja mnogo mogućnosti za

upoznavanje, istraživanje subjekata kako bi se međusobno poštovali i uvažavali. Dječji vrtić "Vladimir Nazor" Daruvar također čini neodvojiv dio okruženja grada Daruvara, te smo usmjerili svoje razmišljanje da kod djece izgrađujemo osjetljivost u području ekologije.

Kako je ove godine naše stablo „Ginko“ predloženo za stablo godine, potaknuti tom idejom, želimo usmjeriti našu djecu na proučavanje stabala u šumi i u okruženju u kojem djeca odrastaju.

Stabla u šumi i okruženju su jedna od vrijednosti i prirodni resursi našeg malog grada. S toga, zajedno s djecom i roditeljima ove godine nastojati ćemo bolje upoznati tu vrijednost.

2.2 SPECIFIČNE ZADAĆE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Kako bismo kontinuirano promišljali i planirali odgojno-obrazovni rad u cjelini potrebno je odredili specifične zadaće i ključna područja koja ćemo razvijati tijekom godine:

- ✓ rad na osvještavanju profesionalne uloge odgajatelja i jačanju njihovih profesionalnih kompetencija;
- ✓ rad na podizanju kvalitete prostorno-materijalnog okruženja kao važnog preduvjeta za razvoj kvalitetne odgojno-obrazovne prakse;
- ✓ rad na prepoznavanju, praćenju i planiranju podrške individualnim razvojnim potrebama i interesima djece s naglaskom na dokumentiranje aktivnosti djece i odgojno-obrazovnog procesa;
- ✓ rad na promišljanju i intenziviranju suradnje s roditeljima i širom društvenom zajednicom.

3. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA "VLADIMIR NAZOR" DARUVAR

Polazište Kurikuluma Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar (u daljnjem tekstu Kurikulum) odnosi se na temeljni dokument *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.)* te kao takav preuzima vrijednosti i načela kako bi se zadržao orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i kako bi se osigurala unutarnja usklađenost svih sastavnica kurikuluma i partnersko djelovanje sudionika u izradi i primjeni kurikuluma.

CILJ KURIKULUMA je pružiti pravovremenu i kvalitetnu podršku cjelovitom razvoju djeteta rane i predškolske dobi kroz kvalitetan odgojno-obrazovni rad koji je usmjeren na dijete i njegovu dobrobit i razvoj kompetencija kroz:

- uvažavanje dječje različitosti, ali i poticanje individualnih sposobnosti, interesa i mogućnosti;
- promišljanje i planiranje odgojno-obrazovnog rada s djecom koji podržava suvremeno shvaćanje djeteta kako cjelovitog bića;
- osiguravanje kvalitetnog i poticanog okruženja koje omogućava djeci usvajanje novih iskustava i doživljaja na prirodan način: istraživanje svijeta oko sebe putem svih osjetila "učenje čineći";
- osiguravanje svih potrebnih uvjeta za suradničko učenje i razvoj profesionalnih vještine i kompetencija svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa;

3.1 POTREBNI UVJETI ZA OSTVARIVANJE KURIKULUMA

Kurikulum Dječjeg vrtića "Vladimir Nazor" Daruvar otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja. Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno sudjelujući, čineći, surađujući s drugima.

3.1.1 POTICAJNO OKRUŽENJE ZA ŽIVLJENJE I UČENJE DJECE

Planiranje i ostvarivanje poticajnog okruženja u prostoru gdje borave djeca odražava sliku odgojitelja o djetetu: kako odgojitelj doživljava dijete, kakva je njegova implicitna pedagogija koju njeguje u svakodnevnom radu s djecom rane i predškolske dobi. Tradicionalna uloga odgojitelja vidljiva je u zatvorenosti svakog prostora, nemogućnosti komunikacije sa drugom djecom iz drugih odgojnih skupina, komunikaciji "s visoka" koja ističe ulogu odgojitelja kao onoga kojeg se sluša, škrtoj ponudi materijala, aktivnosti planirane prema zadanom vremenskom okviru, poticaji u interesu stvaranja gotovih produkata gdje dijete nema mogućnost stvaranja dubljeg doživljaja i novih iskustava prilikom manipuliranja, istraživanja novih poticaja. Mijenjanjem vlastitih stavova o djetetu, njegovim potrebama i mogućnostima, uloga odgojitelja se mijenja i prema načelu otvorenosti i fleksibilnosti ostvaruje okruženje koje je poticajno za cjeloviti razvoj djeteta.

Suvremena uloga odgojitelja koju njegujemo očituje se prvenstveno u prepoznavanju i uvažavanju dječjih razvojnih mogućnosti, potreba, ali i aktualnih interesa. Poznavanjem prirode učenja djece predškolske dobi, ostvaruje se poticajno okruženje koje uvažava prvenstveno fleksibilnost u prostornoj, materijalnoj, socijalnoj i vremenskoj dimenziji.

3.1.2 SUŠTINA POTICAJNOG OKRUŽENJA

Kada razmišljamo kako bismo mogli postaviti ulogu odgojitelja da ona bude u potpunosti usmjerena na dijete, potrebno je imati na umu:

- da su djeca socijalna bića;
- da su djeca holistička, cjelovita bića;
- da su djeca aktivna bića, da imaju urođenu potrebu za istraživanjem;
- da djeca od najranije dobi uče čineći.

Socijalna dimenzija okruženja zapravo je vrlo opipljiva na prvi pogled odgojne skupine. Promatrajući socijalne odnose u skupini, kako djece međusobno, tako i odgojitelja prema djeci, može se konstatirati jesu li socijalni odnosi uvažavajući ili ne. Tu se uloga odgojitelja mijenja, a socijalne intervencije odgojitelja pružaju podršku djetetu potičući ih na akcije koje vode prema višim razvojnim razinama, idu prema obogaćivanju djetetovih aktivnosti i stvaranju potencijalno produktivne situacije učenja.

Osmišljavanjem i osiguravanjem kvalitetnog prostornog okruženja, tj prostora koji je strukturiran u manje centre aktivnosti, možemo potaknuti djecu na druženje u manjim skupinama te druženje djece prema aktualnim zajedničkim interesima.

U manjim skupinama komunikacija je sadržajnije, konkretnija i uvažavajuća nego što bi bila kada se djeca druže u brojčano većim skupinama. Osmišljavanje prostora karakterizira otvorenost i fluidnost u socijalnim interakcijama i ostvarivanju komunikacije među djecom, ali i među odraslim osobama. Centri aktivnosti koji prate i podržavaju razvojne mogućnosti i aktualne interese djece potiču djecu na dublje istraživanje, a njihovo sadržajno bogatstvo i promišljenost, mnoštvo raznolikog materijala za istraživanje, njihova stalna dostupnost kod djeteta podržava samostalnost i potiče znatiželju. Prostorno ograničenje se ruši, a djecu se potiče na aktivno korištenje svih prostora dječjeg vrtića, ne samo sobe dnevnih boravaka. Hodnici i ostali pred prostori skupina stavljaju se u funkciju djece i roditelja, omogućavaju zadržavanje i zajedničko druženje djece i roditelja. Ponuđeni materijali i aktivnosti u tim prostorima usmjereni su na ostvarivanje komunikacije sa djecom drugih skupina. Ove pedagoške godine želimo osvijestiti važnost otvaranja odgojnih skupina i svih aktivnosti koje se unutar nje događaju prema vanjskim čimbenicima. Pri tome mislimo na otvorenost i povezanost skupina međusobno, otvorenost prema roditeljima i prema vanjskom okruženju.

Kako bismo mogli ostvariti povezanost među odgojnim skupinama potrebno je promišljati koji sve uvjeti trebaju biti zadovoljeni za ostvarivanje suradnje. Prvenstveno odgojitelj mora imati povjerenja u djecu, osigurati uvjete za boravak djece u ostalim prostorima, treba pripremiti prostor za druženje djece u manjim grupama, i pripremiti poticaje koji će djeci biti zanimljivi za istraživanje. Otvaranje skupina je proces koji se ne događa preko noći, na njemu se sustavno radi, djecu se priprema kako bi znali što se od njih očekuje kada im damo veliku odgovornost pri korištenju drugih prostora.

Vremenska dimenzija odgojno-obrazovnog procesa posebno njeguje načelo fleksibilnosti, sa naglaskom na osiguravanje kvalitetnih uvjeta za zadovoljavanje individualnog ritma svakog djeteta kod svakodnevnih aktivnosti (posebice hranjenje i poslijepodnevnog odmora) te individualno različitih strategija istraživanja i učenja djece rane i predškolske dobi.

Dijete je holističko biće što znači da se njegov razvoj odvija cjelovito, nijedna karika nije odvojiva te jedino cjeloviti pristup svim razvojnim područjima može biti od koristi. Djeca svoja znanja grade u odnosu sa drugim čimbenicima.

Djeci je urođena, zapravo možemo reći instinktivna potreba za istraživanjem, jer djeca dok su još u majčinoj utrobi kroz igru istražuju, koristeći svoja osjetila, okruženje u kojem se nalaze. Znajući prirodu djeteta, znamo da je neizmjerljivo važno od samog rođenja poticati ranu stimulaciju svih osjetila. Osjetila djeci omogućavaju da upoznaju svijet oko sebe, a koristeći ih djeca potiču stvaranje neurona i neuronskih veza u mozgu. Djeca posjeduju sedam osjetila, a to su: osjetilo njuha, sluha, vida, okusa, dodira, ravnoteže (vestibularno osjetilo) i osjetilo propriocepcije (kako tijelo osjeća samo sebe). Pravovremenim prepoznavanjem razvojne potrebe djeteta možemo potaknuti i podržati njegov cjeloviti razvoj.

Svrhovitim planiranjem promišljamo kako bismo što kvalitetnije potaknuli cjelovit razvoj kod djece od najranije dobi, potičući razvoj svih osjetila, djeca u našem vrtiću imaju mogućnost korištenja svih prostora. Osim soba dnevnih boravaka, svi ostali prostori koje koriste djeca staviti će se u funkciju istraživanja djece kako bi se rasteretile sobe dnevnih

boravaka i kako bismo omogućili djeci međusobno druženje sa djecom ostalih odgojnih skupina. Prema kriteriju aktualnih interesa djece prostori će se formirati u manje interesne centre. S obzirom da se naš vrtić nalazi u prekrasnom velikom dvorištu koji obiluje travnatim površinama i drvećem, koristeći prirodne resurse djeci omogućujemo direktno iskustvo doživljavanja i promatranja prirodnih pojava. Dvorište je također opremljeno s 12 velikih sprava koje potiču djecu na motoričko kretanje, uvježbavanje i usavršavanje novih oblika motoričkih radnji.

Osim samog prostornog okruženja vrtića, ne možemo ne spomenuti šire okruženje u kojem vrtić djeluje, a to je prekrasno prirodno okruženje grada Daruvara. Daruvar je grad koji ima mnoštvo prirodnih vrijednosti, posebice izvora termalne vode i Rimsku park šumu. Takvo je okruženje izuzetno vrijedno za ostvarivanje planiranih odgojno-obrazovnih zadataka jer omogućava direktno stjecanje novih iskustava i doživljaja prilikom istraživanja i upoznavanja okruženja u kojem živimo.

3.2 NAČELA KURIKULUMA U ORGANIZACIJI ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Podržavanje cjelovitog razvoja djece moguće je jedino uz uvažavanje fleksibilnog odgojno-obrazovnog procesa koji omogućuje stvaranje kvalitetnih uvjeta za izražavanje prijedloga, inicijativa i sugestija djece i odraslih.

Uvažavanjem načela fleksibilnosti stvaraju se uvjeti za podizanje kvalitete ustanove i razvoja ustanove u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. Načelo fleksibilnosti nastojati ćemo ostvariti i kroz uvažavanje prava svakog pojedinca u ustanovi i zadovoljavanje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja.

Kako bi sustavno planirali i svrhovito provodili odgojno-obrazovni proces s djecom, osim načela fleksibilnosti, potrebno je osigurati kontinuitet u odgoju i obrazovanju, razvijati otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje prakse, te njegovati partnerstvo vrtića s roditeljima i širom društvenom zajednicom.

Dječji vrtić je živa ustanova koja raste i razvija se sa svim svojim čimbenicima. Kako bi težili istom cilju, potrebno je kontinuirano promišljati uvjete i njihovo unapređivanje za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet putem stalnog podizanja razina osobnih i profesionalnih kompetencija svih stručnih profila u vrtiću. Kvalitetna suradnja obiteljskog okruženja i vrtića je od neizmjerne važnosti kako bi se odgojno-obrazovno djelovanje odvijalo kao cjelovito i povezano.

Također, ona diše i sa okruženjem u kojem se nalazi, stoga je neizmjereno važno otvoriti se prema vanjskim čimbenicima i sa njima ostvarivati kvalitetnu suradnju. Znamo da je jedan od ključnih trenutaka svakog djetinjstva polazak djeteta u osnovnu školu, a kako bismo djetetu olakšali prelazak iz jedne razine u drugu razinu odgojno-obrazovanog sustava, potrebno je ostvariti dobru suradnju i sa osnovnim školama koja podrazumijeva zajedničko djelovanje svih sudionika koje je usmjereno na dijete i njegovu dobrobit.

Potrebno je voditi računa ponajprije o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, a u cilju cjelovitog razvoja.

Otvorenost cjelokupne ustanove za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje vlastite odgojno-obrazovne prakse moguće je jedino ako se ostvari povezivanje i dobra

suradnja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uče, istražuju i mijenjaju odgojnu i obrazovnu praksu i dijele to iskustvo sa drugima. To je jedini pravi način da ostvarimo naš cilj i razvijamo zajednicu koja uči.

3.3 VRIJEDNOSTI KURIKULUMA

Vrijednosti *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014)* nastojimo njegovati, a u okviru naših programa nastojimo oblikovati prostorno-materijalno okruženje te promišljati o vlastitim shvaćanjima djeteta kako bismo sukladno navedenim vrijednostima:

- poštivali prava djeteta;
- uvažili i zadovoljili potrebe djeteta;
- omogućili samostalnost i slobodu izbora djeteta;
- osigurali suautorstvo djeteta nad procesom učenja;
- omogućili djetetu autonomiju;
- omogućili djetetu da razvija različite strategije učenja;
- omogućili mnoštvo prilika za suradničko učenje djece i odraslih;
- omogućili mnoštvo prilika za aktivno i situacijsko učenje djeteta;
- omogućili situacije učenja koje potiču fascinaciju i čuđenje kod djeteta;
- poticali stvaralaštvo i kreativnost djeteta;
- pridonosili razvoju senzibiliteta djeteta za potrebe drugih.

3.4 NAČIN PROVEDBE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

3.4.1 PROJEKTNI NAČIN RADA SA DJECOM RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Kako bismo mogli promišljati i organizirati odgojno-obrazovno djelovanje s djecom rane i predškolske dobi potrebno je poznavati načine na koji djeca uče i koji je cilj integriranog učenja djece.

Cilj učenja djece rane i predškolske dobi je razvijati kod djece želju za istraživanjem i učenjem, a naglasak je na osobnom angažmanu djece u traženju odgovora na pitanja (aktivno učenje). Za aktivno učenje djeteta u vrtiću potrebno je:

- oblikovati odgovarajuće okruženje bogato obrazovnim i odgojnim potencijalima;
- pratiti aktivnosti djece (aktivno promatrati dijete u različitim aktivnostima u svrhu boljeg razumijevanja djeteta).

3.4.2 NAČINI UČENJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Odgojno obrazovni rad biti će usmjeren prema ostvarivanju specifičnih ciljeva: osiguravanje dobrobiti za dijete, poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece, razvoja kompetencija, ostvarivanje prava djece na jednakost mogućnosti i vrijednostima (znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija, kreativnost) uz primjenu specifičnih načela (fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa, suradnja s tendencijom ka partnerstvu vrtića s roditeljima/skrbnicima i širom zajednicom, osiguranje kontinuiteta u

odgoju i obrazovanju te otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse).

Navedeni ciljevi, polazišta, vrijednosti i načela predstavljat će okosnicu za oblikovanje odgojno obrazovnog procesa dječjeg vrtića koji će sadržavati značajke kurikulumuma vrtića (integrirani, razvojni, humanistički, konstruktivistički i sukonstruktivistički).

Konstruktivizam – nadogradnja mentalnih obrazaca kako bismo prihvatili nova iskustva. Uvijek u proces učenja ulažemo prethodno usvojeno znanje. Konstruktivisti smatraju da se učenje javlja kada dijete teži tome da osmisli svijet koji ga okružuje. Učenje postaje interaktivni proces u koji su uključena djeca, odrasli, druga djeca iz okruženja i okruženje. Djeca konstruiraju ili izgrađuju vlastito razumijevanje svijeta. Nastoje osmisliti ono što se događa oko njih tako što sintetiziraju nova iskustva sa onima koja su stekla ranije.

Sukonstruktivizam – stjecanje i nadogradnja znanja u odnosu sa drugima subjektima, drugom djecom i odraslim osobama, kao i poticajnim okruženjem u kojem se nalazi.

Integracija – integracija svih iskustava djeteta kroz holistički pristup, mogućnost djelovanja odgojitelja na cjelokupni razvoj djeteta.

3.4.3 DOBROBITI PROJEKTOG NAČINA RADA S DJECOM

Dobrobiti projektnog načina rada za djecu su zaista višestruke: ovakav način rada primjeren je dobi djeteta, prilagođava se razvojnim potrebama i mogućnostima, a najviše iskorištava aktualne interese djeteta. Projektima se postiže integracija djetetovih iskustava, raznovrsnih poticaja s njegovim interesima i aktualnim sposobnostima. Također, provodi se u skladu s učenjem djeteta kroz igru što djecu potiče na spontaniji i prirodiji proces učenja.

Projektni način rada s djecom pruža i dobrobiti za odgojitelje, a takav način promišljanja zahtijeva znanja i fleksibilnost odgajatelja, te promišljanja i planiranja razvoja kurikulumuma i vlastite projektno prakse. Kroz promišljanje i samo djelovanje tijekom projekta odgojitelj usavršava svoje vještine planiranja i praćenja dječjih aktivnosti, pravovremenog prepoznavanja potreba i mogućnosti, uvažavanja aktualnih interesa djece, dokumentiranja i valorizacije provedenih aktivnosti. Odgojitelj dobiva mogućnost uvida u individualni način i pristup učenju svakog djeteta, te ima mogućnost poticati određene kompetencije prema individualnim potrebama svakog djeteta.

3.4.4 ULOGA ODGOJITELJA U PROJEKTNOM NAČINU RADA S DJECOM

Odgojitelj treba najviše pozornosti posvetiti pronalaženju načina na koji će pomoći djetetu da otkrije kako su stvari međusobno povezane, te da ono što nauči u vrtiću može koristiti i u stvarnom životu. Naglasak nije na onome (sadržajima) što dijete može ili mora naučiti, već je naglasak na samom pristupu i načinu što će i kako će djeca naučiti nešto iz određene situacije u kojoj se nalaze.

Mogućnost djeteta da poveže neko znanje s njegovom stvarnom upotrebom, jedan je od pokazatelja obrazovanja djeteta. U svakoj aktivnosti, kao i projektu kojim se djeca bave, odgojitelj mora osigurati djeci kontekst u kojem će ona moći stjecati i praktično primijeniti znanja.

Odgojitelj je taj koji promišlja i priprema organizacijske preduvjete koji djeci omogućuju da nešto čine samostalno, slobodno, kompetentno, temeljem vlastitog interesa i

što više u suradnji s drugom djecom. Glavna karakteristika koju posjeduje kvalitetan odgojitelj jest fleksibilnost: odgojitelj koji pravovremeno prepoznaje aktualne interese djece i spreman je odustati od planiranog ili očekivanog smjera aktivnosti u korist prihvaćanja smjera u kojem ide istraživanje djeteta. U takvom načinu rada, odgojitelj i dijete su na istoj razini te partnerski pristupaju procesu učenja.

3.4.5 VAŽNOST DOKUMENTIRANJA AKTIVNOSTI DJETETA I NJEGOVIH POSTIGNUĆA

Posredstvom dokumentacije djeca lakše uspijevaju prepoznati svoj slijed razvoja misli i akcija te prepoznati nelogičnosti u tom slijedu kako bi se on mogao eventualno korigirati i nadograditi u ispravnom smjeru. Ukoliko je dijete u svakodnevnim situacijama okruženo vidljivim tragovima vlastitog procesa učenja, ono će zasigurno kod sebe razviti potrebu vlastitog provjeravanja, usklađivanja, ali i nadogradnje stečenih iskustava. Također djeci pružamo mogućnost osvješćivanja vlastitog razvoja i napretka. Takvim djelovanjem kod djece potičemo razvoj mnogih osobnih kompetencija poput samopouzdanja, pozitivne slike o sebi, te potičemo uspješniju socijalizaciju.

Dokumentacija odgojiteljima omogućuje bolje razumijevanje dječjih interesa, mogućnosti i potreba, a time i osiguranje kvalitetnije podrške tom procesu.

Odgovitelj na temelju kvalitetno vođene dokumentacije, te njezinom analizom, može procijeniti trenutna postignuća djece te sukladno s time planirati daljnje aktivnosti sa ciljem bolje potpore razvoju dječjeg razvoja. Takav oblik promišljanja i unapređivanja procesa razvija sposobnosti samorefleksije i refleksije akcija u odgojno-obrazovnom procesu. Individualna dokumentacija o razvoju djeteta koja prikazuje postignuća djeteta, predstavlja temelj koji će odgojitelju biti važan pri davanju informacija roditeljima o praćenju razvoja djeteta.

Dokumentiranje cjelokupnog procesa učenja i razvoja djece u predškolskim ustanovama, omogućava roditeljima lakše razumijevanje i shvaćanje načina na koji dijete uči i razvija se u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja.

Tijekom ove pedagoške godine poseban naglasak ćemo staviti na dokumentiranje provedenih aktivnosti s djecom, kako bismo kod odgojitelja razvijali vještine aktivnog slušanja, pravovremenog prepoznavanja, razumijevanja i uvažavanja stvarnih potreba i mogućnosti djece.

Dokumentiranje nam služi za praćenje načina učenja i postignuća djece u različitim područjima razvoja, te predstavlja veliku pomoć odgojitelju u procjenjivanju onoga što djeca znaju ili mogu kako bi što kvalitetnije osigurali potrebne uvjete (osmišljavanje daljnjih poticaja) za stjecanje novih iskustava i znanja. Poseban naglasak će se staviti na cjelokupno dokumentiranje provođenja projekta po odgojnim skupinama, i individualnim razvojnim mapama (portfolio) djeteta.

Ove godine ćemo i dalje raditi na ustrojavanju Individualnih razvojnih mapa za svako dijete što će svakako poslužiti ciljanom praćenju razvoja djeteta.

4. PROJEKT „ŠUMA – STABLO“ – produblјivanje ekološke osjetljivosti kod djece

Djeca rane i predškolske dobi vrlo su osjetljiva na različite utjecaje iz njihovog neposrednog okruženja, što fizičkog što socijalnog, stoga je važno voditi računa o kontekstu koji okružuje dijete. Dijete upija utjecaje iz svoje okoline koji ga zatim oblikuju i utječu na izgradnju karaktera i njegove osobnosti. Ono ne može birati što želi ili ne želi naučiti, njega sve zanima i ono istražuje sve iz svoje okoline putem svih osjetila. Zbog takve unutarnje motivacije dijete je vrlo podložno upijanju utjecaja iz okoline.

Želja nam je da ove godine djeca prvenstveno upoznavanjem i istraživanjem u šumskom eko sustavu, bolje upoznaju STABLO i sve što je s njime povezano. Ovim pristupom i odabirom ove teme su obuhvaćene različite aktivnosti povezane sa zdravlјem, prehranom, biljnim i životinjskim svijetom, očuvanjem energije, otpadom, hrvatskom tradicijskom baštinom i obilježavanjem važnih eko datuma.

Tijekom pedagoške godine ćemo sudjelovati u brojnim lokalnim i međunarodnim eko-akcijama i projektima te ćemo surađivati s različitim institucijama i lokalnom zajednicom.

Sudjelovanjem djece u ovom projektu doprinijet ćemo razvijanju svijesti o važnosti, povezanosti i čuvanju svih eko sustava te ulozi čovjeka, uočavanju i prihvaćanju različitosti, razvijanju i jaćanju kulturnog i nacionalnog identiteta, usvajanju zdravog stila života, razvijanju različitih oblika poduzetništva.

Što znači poticanje i promoviranje zdravog, stvaralačkog i prijateljskog stava prema okolini i zdravog načina života, podizanje ekološke svijesti djece, odgojitelja, roditelja i ostalih djelatnika, te stjecanje vještina za poduzimanje aktivnog djelovanja u korist prirodne i društvene sredine.

Kroz posjete šumi, promatranje, različite istraživačke aktivnosti želimo djeci omogućiti stjecanje novih iskustava u kontaktu sa DRVEĆEM u šumi i njihovom prirodnom okruženju, upoznavanje svih njihovih karakteristika, osobito kako ti prirodni resursi utječu na život ljudi, životinja i biljaka. Također želimo poticati razvoj osviještenosti o očuvanju prirodnih resursa i zaštiti. Stjecanjem ekološke svijesti o zaštiti okoliša kod djece potičemo i osviještenost o održivom gospodarenju prirodnim resursima našeg grada.

Direktnim uključivanjem djece u aktivnosti dajemo im priliku za učenje i stjecanje novih spoznaja na njima najprirodniji način: aktivnim istraživanjem vlastite okoline.

4.1 NAČIN PROVEDBE PROJEKTA

Drveće je svuda oko nas, šume nas okružuju i osiguravaju kvalitetan život, šume su dio nas, neophodne su nam i kao takve su neizostavno sredstvo učenja i upoznavanja svijeta.

Ovaj projekt usmjeren na odgoj za okoliš i održivi razvoj ostvarivat će se u sklopu redovitog desetosatnog programa u svim odgojnim skupinama djece u dobi od druge do sedme godine života, u skladu sa aktualnim interesima djece, a posebice u skladu sa razvojnim mogućnostima i potrebama djece određene dobi. Življenje u skladu s prirodom postalo je dio kulture vrtića.

Šume sa mnogo raznorodnog drveća su mjesto gdje djeca mogu osobno boraviti i spoznati njihovu vrijednost u neposrednom doticaju.

Svaka će odgojna skupina promišljati i ostvariti sve potrebne uvjete kako bi djeci omogućila nove doživljaje i iskustva u kontaktu s eko sustavom šuma i parkova.

U tom cilju osigurat ćemo djeci stjecanje novih spoznaja o stablu - njegovoj vrijednosti, važnosti, svojstvima, upotrebi, štednji i rasprostranjenosti, provođenjem praktičnih aktivnosti – pokusa, istraživanjem pisanih i slikovnih materijala te posjetima.

Potaknuti spoznajni razvoj djece i ekološku svijest kroz upoznavanje raznih vrsta stabala u šumi i okruženju na različitim lokacijama u našem gradu, djeca upoznaju drveće - kroz sva godišnja doba, zadovoljavaju svoju potrebu za kretanjem i boravkom na zraku, promišljaju o koristima stabla, načinu iskorištavanja i primjeni u svakodnevnom životu.

Upoznavanje djece s prirodnim resursima u našem bližem okruženju: Rimska park-šuma, park grofa Jankovića. Upoznavanje s pojmom „ekološki održivi razvoj“.

Prijedlozi skupina za provođenjem ovog projekta uz izdvojene ciljeve realizacije projekta na nivou svake skupine a shodno razvojnim potrebama, mogućnostima i interesu djece:

Točkice: upoznavanje šume – stabla tijekom četiri godišnja doba putem osjetila opipa, najviše putem prirodnih materijala: grančice, lišće, plodine stabala, kora drveta i slikovnih materijala.

Bubamare: stvarati prve kontakte djece sa šumom tj. drvetom/stablom u jaslicama te nadograđivati iskustva tokom daljnjeg rada s djecom; omogućiti djetetu učenje istraživanjem i otkrivanjem u skladu s njegovim vlastitim mogućnostima s obzirom na dob djeteta.

Tratinčice: da djeca upoznaju šumu kroz četiri godišnja doba, da uoče promjene koje se događaju (promjena boje lišća, padanje lišća, pupanje, izgled drveća, što sve u šumi raste, šumski plodovi i sl.), te da zadovoljimo potrebu za dječjim kretanjem i boravkom na svježem zraku.

Suncokreti: razbuktati dječju znatiželju za otkrivanjem biljnog svijeta, osobito drveća u parkovima i ulicama našeg grada i omogućiti stjecanje znanja o šumi kroz poticajno materijalno okruženje.

Loptice: izgled drveta- korijen, stablo, grana, lišće; boja stabla, grane, lišća kroz 4 god. doba; izgled drveta kroz 4 god. doba; sakupljanje lišća, prešanje, izgled lista; otisak lista u boji; drvo veće, manje; grana duža, kraća.

Zvončići: stjecati spoznaje o drveću našeg kraja; upoznati osobine drveća našeg kraja; upoznati dijelove drveća (općenito); upoznati sjemenke i plodove tog drveća.

Zečići: I drvo ima srce - usmjeravanje pozornosti na važnost šuma, njihovu ulogu na Zemlji, ljepotu i vrijednost svakog drveta. Probuditi ljubav prema prirodi i okolišu.

Leptirići: razvijati ljubav prema prirodi i okolišu, te potaknuti odgovorno i štedljivo ponašanje prema prirodnim i materijalnim resursima (osvijestiti kod djece činjenicu da se otpad može reciklirati i ponovno koristiti).

Kockice: potaknuti spoznajni razvoj djece i ekološku svijest kroz upoznavanja stabala i biljnog svijeta, kroz upoznavanje različitih mogućnosti recikliranja, zaštite i obnove prirode koja nas okružuje.

Zvezdice: stjecati spoznaju o stablima, značaju (kisik), karakteristikama, različitostima, oblicima kroz sva godišnja doba. Zadovoljavanje djece i njihove potrebe za kretanjem i boravku na zraku.

4.2 OSNOVNI CILJ PROJEKTA

Cilj projekta jest razvijanje ekološke osjetljivosti djece, koja imaju već stečena znanja o važnosti i načinu brige za okoliš, stečene navike i vještine koje doprinose očuvanju prirode, razvijen pozitivan stav o prirodi i uvjerenje o potrebi očuvanja prirode i aktivnog odnosa djece i odraslih u neposrednom prirodnom i društvenom okruženju te njegovanje hrvatske nematerijalne kulturne baštine.

Neposrednim sudjelovanjem u prirodnom okruženju i direktnim uključivanjem u aktivnosti, djeca će promatranjem, uočavanjem, istraživanjem, bilježenjem rezultata, evoluiranjem i diskutiranjem s drugom djecom i odraslima dobiti mnoštvo novih iskustava na temelju kojih će stjecati novu sliku o svijetu koji ih okružuje.

Na taj način ćemo im pružiti priliku da se aktivno uključe u oplemenjivanje prirode i prirodnog okruženja kroz njihovo praktično djelovanje.

Razvijati ćemo svijest o važnosti održivog gospodarenja prirodnim resursima i o važnosti razvoja svijesti u očuvanju prirode. Kroz različite medije izražavanja, djeca će izražavati svoje doživljaje vezane uz spomenute teme.

4.3 BITNE ZADAĆE

Polazeći od humanističke koncepcije odgojno-obrazovnog rada s predškolskom djecom program odgoja za okoliš i održivi razvoj u dječjem vrtiću će se temeljiti na slijedećim zadaćama:

a) u odnosu na dijete

- zadovoljavanje specifičnih razvojnih i obrazovnih potreba djeteta,
- omogućiti djetetu stjecanje znanja i iskustava o okruženju,
- neposredan doživljaj prirode i prirodnog okruženja;
- uočavanje prirodnih zakonitosti u neposrednom doživljaju;
- poticati izgradnju pozitivnih stavova i ponašanja prema okolišu,
- razviti dječju osjetljivost na opasnosti koje prijete okolišu,
- upućivati dijete kako može doprinijeti zaštiti vlastitog zdravlja pravilnom prehranom i redovitom tjelesnom aktivnosti,
- poticati razvoj svijesti o racionalnom korištenju prirodnih resursa,
- poticati razvoj samopouzdanja i inicijative u pronalaženju rješenja,
- unapređivanje sposobnosti samostalnog postavljanja pitanja, oblikovanja pretpostavki i dolaženja do rješenja (odgovora) te sposobnosti provjeravanja pretpostavki.
- poticati djecu na aktivnosti kojima će senzibilizirati obitelj i širu zajednicu,
- promicati prirodnu i kulturnu baštinu

b) u odnosu na odgojitelje

- planiranje aktivnosti za poticanje razvoja ekološke svijesti,
- dokumentiranje djetetovih razvojnih postignuća i prezentiranje istih,
- omogućiti djeci neposredan doživljaj u doticaju s prirodnim okruženjem;
- poticati djecu na stjecanje znanja i vještina u istraživačkim aktivnostima;

- osigurati raznovrsnost materijala koji djeci omogućuju aktivno sudjelovanje u aktivnostima;
- poticati istraživački duh djece;
- podržavati djecu u aktivnom istraživanju i učenju;
- njegovati suradničko učenje djece i odgojitelja (uključiti i roditelje kao potporu).

c) u odnosu na roditelje

- informirati i educirati roditelje,
- jačanje roditeljske odgovornosti djelovanja na dijete – učenje po modelu

Dijete koje aktivno stječe tako važna prva iskustva o okolišu mijenja svoje ponašanje, ali i ponašanje drugih oko sebe – djece i odraslih.

Kroz ovaj projekt očekujemo da djeca od najranije dobi kroz neposredni doživljaj prirode (drveće), boravak u prirodi, upoznavanje raznih vrsta stabala i eko sustava u šumi, uoče važnosti ovih resursa za održivost života na Zemlji, važnost za sve ljude, životinje i biljke.

Da upoznaju drveće u vlastitoj okolini kroz različite lokacije, vrijednosti Rimske park šume u gradu Daruvaru, park kod Dvorca grofa Jankovića. Želimo da kroz svoje izražavanje i djelovanje u svim segmentima stječu znanje i spoznaju o ovim resursima te da nauče o važnosti postojanja stabala i koristi za nas ljude i svijet oko nas.

5. INKLUZIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Djeca s posebnim potrebama su djeca koja u pojedinim aspektima ili u razvoju u cjelini pokazuju privremene ili trajne neravnoteže koje se kod različite djece različito manifestiraju. Djeca s posebnim potrebama su, prema definiciji, ona djeca koja trebaju veću pozornost ili brigu u osiguravanju uvjeta za zadovoljenje potreba kako osnovnih životnih tako i psihološko- razvojnih.

Naša ustanova djecu s posebnim potrebama uključuje u redoviti program, ovisno o dijagnozi i brojnosti djece u pojedinoj skupini. Vanjski stručni suradnici iz Centra Rudolf Steiner, logoped Valentina Kolek i psiholog Stela Šimunić, kontinuirano rade s djecom s jezično-govornim teškoćama, djecom sa oštećenjem sluha, djecom sa višestrukim teškoćama, te djecom sa psihosocijalnim rizikom i djecom s poremećajem iz autističnog spektra koja su po rješavanju Centra za socijalnu skrb korisnici socijalne usluge rane intervencije, a ujedno su uključena u redoviti program našeg vrtića.

Od izuzetne važnosti smatramo educiranost i osjetljivost odgojitelja za djecu s posebnim potrebama. Pravovremeno uočavanje, prepoznavanje i identifikacija mogućih teškoća te odgovarajućeg pristupa djetetu s posebnim potrebama provodi se na temelju analize medicinske dokumentacije, opservacije u odgojnoj skupini, razgovora s roditeljima i procjene matičnih odgojitelja skupine.

Pravodobna reakcija na uočena odstupanja kod pojedine djece u odnosu na psihofizičke osobine i razvojne mogućnosti djeteta predstavljaju prvi korak u rješavanju određenog problema. Odgojitelji u suradnji sa stručnim suradnikom pedagogom i vanjskim stručnim suradnicima iz Centra Rudolf Steiner, sustavno rade na pronalaženju prikladnih

načina rada s pojedinim djetetom s posebnim potrebama, a sa ciljem što kvalitetnijeg zadovoljavanja njegovih potreba.

Boravak djece s posebnim potrebama u predškolskoj ustanovi iziskuje dodatnu pažnju prilikom planiranja i provođenja plana rada, te se očekuje prvenstveno naglasak na individualnom načinu rada koji omogućava prilagođavanje određenih aktivnosti dječjim mogućnostima i potrebama. Kako bismo omogućili djetetu s posebnim potrebama sve njemu potrebne uvjete za boravak u ustanovi, potrebno je ostvariti kvalitetnu suradnju s roditeljima koji su neizostavna karika u pružanju cjelovite podrške djetetu i predstavljaju izvor važnih informacija o djetetu. Stoga je važno raditi i na osvještavanju roditelja za kvalitetno prepoznavanje aktualnih mogućnosti i potreba djeteta, te način njihova zadovoljavanja kako bi se vrtićki kontekst naslanjao na onaj obiteljski kao njegova podrška. Kako se djeci pristupa individualno, tako je potrebno i sa roditeljima pristupati na individualan način, posebno prilikom usklađivanja odgojnih postupaka u vrijeme adaptacije djeteta na predškolsku ustanovu.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji djece predstavljaju važan i nezaobilazan čimbenik u planiranju i provedbi odgojno-obrazovnog procesa u našoj ustanovi, stoga postavljamo kao trajnu zadaću jačanje suradnje ustanove sa roditeljima djece.

Kako bismo mogli roditelje uvažavati kao suradnike, partnere u odgojno-obrazovnom procesu, potrebno je uvažavati njihovu ulogu i osvijestiti važnost koju unose u cjelokupni proces. Roditelji u odgojno-obrazovnom procesu, posebice u periodu adaptacije, predstavljaju neizmjerljivo važan izvor informacija koje nam mogu pomoći u samom pristupu djetetu, roditelji nam daju uvid da upoznajemo dijete kroz obiteljsko okruženje u kojem dijete odrasta. No nikako ne smijemo zaboraviti da upravo protok informacija o djetetu treba biti dvosmjernan, jer samo građenjem iskrenih i otvorenih odnosa između odgojitelja i roditelja stvara se kvalitetan temelj za zajedničku podršku prepoznavanju stvarnih potreba i mogućnosti djeteta, te u cjelokupnom razvoju djeteta.

6.1 GLAVNE ZADAĆE I CILJEVI PARTNERSTVA

Glavne zadaće kojima ćemo se voditi:

- jačanje suradničkih odnosa između vrtića i roditelja,
- građenje otvorene, podržavajuće i dvosmjerne komunikacije,
- poticanje roditelja na aktivnije uključivanje u odgojno-obrazovni proces,
- pružanje podrške roditeljskoj ulozi kroz jačanje roditeljskih vještina.

Cilj nam je da potaknemo razvoj odnosa povjerenja, tolerancije i otvorenosti u komunikaciji s roditeljima, a sa ciljem uvažavanja njihove roditeljske uloge i uvažavanja roditelja kao partnera u odgojno-obrazovnom procesu.

6.2 NAČINI PROVEDBE

Načini provedbe postavljenih zadaća planirati će se na nivou ustanove, a svaka odgojna skupina će planirane načine prilagoditi svojim uvjetima i u skladu sa vlastitim

potrebama i specifičnostima skupine. Svaka odgojna skupina dužna je tijekom godine planirati i realizirati najmanje četiri oblika suradnje s roditeljima. Prilikom planiranja suradnje s roditeljima, osmisliti ćemo više načina i oblika suradnje s roditeljima kako bismo omogućili roditeljima što kvalitetnije i raznovrsnije oblike uključivanja u odgojno-obrazovni proces koji se odvija u vrtiću.

7. PROFESIONALNI RAZVOJ I USAVRŠAVANJE

Kao kvalitetnu podlogu za razvoj kurikuluma ustanove između ostalog stavljamo i otvorenost svih odgojno-obrazovnih subjekata za kontinuirano učenje i spremnost za unapređivanje vlastite prakse. Profesionalno stručno usavršavanje radnika, uz naglasak na njegov kontinuitet, smatramo primarnim putem razvoja kvalitete ustanove u cjelini.

Kako bismo omogućili odgojiteljima što kvalitetniju podršku u njihovom profesionalnom usavršavanju, sadržaji stručnog usavršavanja u ustanovi planirati će se okvirno, dok će se tijekom pedagoške godine razrađivati oblici provođenja prema potrebama ustanove, a sa ciljem pružanja sigurnosti odgojitelja u svoju profesionalnu ulogu i pružanju potpore u pravovremenom i pravilnom prepoznavanju potreba, mogućnosti i interesa djece koji nam predstavljaju okosnicu u odgojno-obrazovnom radu.

Stručno usavršavanje u ustanovi provoditi će se u smjeru:

- poticanja kontinuiranog istraživanja i unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa;
- osposobljavanja odgojitelja za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse u smjeru razvoja refleksivne prakse;
- osposobljavanja odgojitelja o kvalitetnom dokumentiranju svih aktivnosti sa ciljem što kvalitetnijeg razumijevanja djeteta i njegovog individualnog razvojnog puta.

8. KURIKULUM PREDŠKOLE

Program predškole provodi se integrirano u svim odgojnim skupinama u koje su uključena djeca školski obveznici (u godini prije polaska u osnovnu školu). Program predškole temelji se na *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* i prilagođen je interesima i razvojnim potrebama djece u godini prije polaska u školu. *Podlogu za stvaranje otvorenog, razvojnog, humanističkog i sukonstruvistički orijentiranog kurikuluma predstavlja ostvarivanje poticajnog okruženja, a ne izdvojeni sadržaji učenja ili predmetna područja.* U skladu s time, odgojno-obrazovni rad planira se i oblikuje tematski i projektno, a ne kao izdvojene, međusobno nepovezane aktivnosti, zasebne vještine i područja učenja. Planiraju se kontekstualni uvjeti i okruženje za održavanje različitih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih iskustava djece, a ne precizan tijek aktivnosti i fragmentirani sadržaji učenja.

Prema *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* potiče se i osnažuje razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, a to su:

1. Komunikacija na materinskome jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima

3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Socijalna i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje.

8.1 CILJ I PLANIRANJE PROGRAMA PREDŠKOLE

Cilj programa predškole je osigurati poticajno okruženje (prostor, oprema, materijali, aktivnosti, poticaji) u kojem će dijete u godini prije polaska u školu razvijati sve svoje potencijale te kroz zadovoljenje vlastitih aktualnih potreba i interesa razviti samostalnost, steći znanja, vještine i navike koje će mu biti od pomoći pri svladavanju školskog programa i djelovanju u promjenjivim životnim uvjetima.

Planiranje sadržaja kurikuluma predškole temelji se isključivo na promatranju i slušanju djece i dogovaranju s djecom, pri čemu su interesi djece i njihove individualne i razvojne mogućnosti najvažniji kriterij.

Kako bismo mogli kvalitetno planirati i provoditi odgojno-obrazovni rad s djecom, prvenstveno je potrebno utvrditi postojeća iskustva, znanja i razumijevanja djece kako bismo mogli daljnjim oblikovanjem uvjeta nadograđivati ista. Sve aktivnosti temelje se na sudjelovanju djece u istraživanju, raspravljanju i dolaženju do rješenja, u dogovoru s drugim djecom i odgojiteljima.

8.2 OBILJEŽJA PROGRAMA PREDŠKOLE

- Poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguravanje primjerene podrške razvoju dječjih kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima, potencijalima i razvojnim osobitostima svakog djeteta;
- Osiguravanje individualiziranog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućuje zadovoljenje različitih potreba djece;
- Poticanje igre i drugih aktivnosti koje doprinose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece;
- Učenje u svrhovitom kontekstu u kojem djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema;
- Poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom;
- Stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvoj predčitačkih i grafomotoričkih vještina;
- Poticanje uočavanja odnosa među predmetima i pojavama te poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti;
- Upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i njezinim korištenjem u svrhu poticanja i produblivanja učenja;

- Poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih ideja i interesa te razvoj kritičkog mišljenja;
- Poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i putem raznih izražajnih medija;
- Poticanje djece na njegovanje vlastite kulturno-povijesne baštine;
- Osiguravanje sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta koji omogućuju lakše privikavanje na izvan obiteljski i institucijski kontekst, te poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucijskog okruženja za njihov odgoj, učenje i život.

Spremnost djeteta za polazak u osnovnu školu podrazumijeva posjedovanje takvog stupnja razvijenosti različitih fizičkih i psihičkih funkcija koje će djetetu omogućiti uspješno savladavanje propisanog nastavnog programa. *Važno je imati na umu da svako dijete ima individualni tempo tj. djeca iste kronološke dobi nemaju isti mentalni razvoj.*

Spremnost djeteta za polazak u školu uključuje različite vještine potrebne za uspješno svladavanje školskog gradiva, a važne su fizička, intelektualna, socijalna i emocionalna spremnost djeteta. Priprema djeteta za polazak u osnovnu školu počinje od prvog dana njegovog boravka u vrtiću, sustavno se razvijaju sve vještine koje su potrebne da dijete bude kvalitetno pripremljeno za polazak u školu. U godini prije polaska u školu, intenziviraju se aktivnost na usavršavanju predčitalačkih i predmatematičkih vještina. Tijekom pripreme djeteta za polazak u osnovnu školu najvažnije je poticati socio-emocionalni razvoj, točnije, razvijati pozitivnu sliku djeteta o sebi, samostalnost, disciplinu, upornost, spremnost na suradnju i sl., a što se uči i stječe duži niz godina. Nama je cilj razvijati dijete koje je sigurno u sebe i koje se veseli novim izazovima koji ga očekuju.

9. OSIGURANJE KVALITETE KURIKULUMA

S obzirom da se u vrtiću kao ustanovi koja provodi odgojno-obrazovni rad s djecom rane i predškolske dobi vodi briga o najosjetljivijoj dobi u životu svakog čovjeka, od izuzetne je važnosti usmjerenost na postizanje i održavanje visoke kvalitete odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma u cjelini.

Kako bismo mogli težiti kvaliteti rada potrebno je postaviti kriterije koji su nužni za održavanje kvalitete, a koje valja imati na umu:

- kontinuirano promišljanje, diskutiranje i evaluiranje kvalitete odgojno-obrazovne prakse;
- djelovanje sa ciljem unapređivanja odgojno-obrazovne prakse.

No kada razmišljamo o kvaliteti, potrebno je uvidjeti da na kvalitetu utječe mnogo segmenata koji su međusobno isprepleteni: okruženje u kojem se djeluje, cjelokupno ozračje koje vlada u ustanovi, kvaliteta vođenja, odnosi između čimbenika, kakva je implicitna pedagogija cjelokupne ustanove, odnosno uvjerenje, vrijednosti i ponašanja pojedinaca.

Kurikulum je dinamičan, ovisan o mnogobrojnim čimbenicima i specifičan za svaku ustanovu, za svaku odgojnu skupinu. Zbog toga je važna unutarnja procjena. Osim vanjskih čimbenika koji provode evaluaciju kvalitete (nadležno Ministarstvo, AZOO, Centar za nacionalno vrednovanje), unutarnja procjena je izuzetno bitna jer čimbenici koji sudjeluju u samom Kurikulumu mogu kroz (samo)refleksiju provesti vrednovanje prakse u cjelini.

Standardi za procjenu kvalitete odnose se na cjelinu, ukupnost funkcioniranja ustanove, te na pojedine segmente. Kako bismo mogli ostvarivati pojedine segmente i vršiti njihovo vrednovanje, svake pedagoške godine pomno će se promišljati i postavljati standardi ostvarivanja kvalitete prema aktualnim potrebama ustanove. Standardi će se planirati Godišnjim planom ustanove, a vrednovanje istih će se provoditi na kraju pedagoške godine. Svaka odgojna skupina će provoditi vrednovanje uspješnosti zadovoljavanja postavljenih standarda, isto kao što će i ustanova provesti cjelokupno vrednovanje kroz Godišnje izvješće ustanove prema standardima i kriterijima planiranim Godišnjim planom i programom rada. Čimbenici koji sudjeluju u Kurikulumu trebaju biti osposobljeni za stalnu i kvalitetnu procjenu, ali i otvoreni za unapređivanje vlastitih osobnih i profesionalnih kompetencija kako bismo mogli sustavno i kontinuirano unapređivati vlastitu odgojno-obrazovnu praksu sa ciljem osiguravanja što kvalitetnijih uvjeta za ostvarivanje cjelokupnog razvoja djeteta.

10. KRAĆI PROGRAMI

Kraći program – Igraonica na engleskom jeziku i dalje će se provoditi u našem vrtiću.

Program je verificiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Ciljevi i zadaće koji se odnose na usvajanje engleskog jezika obuhvaćati će razvijanje motivacije i pozitivnog odnosa spram učenja stranog jezika, upoznavanje s izgovorom i intonacijom engleskog jezika, razvijanje izričaja na engleskom jeziku, slušanje s razumijevanjem, upoznavanje s elementima druge kulture, razvijanje tolerancije prema drugim kulturama te stjecanje sigurnosti i samopouzdanja u izražavanju na engleskom jeziku.

U radu će se koristiti raznovrsne metode rada (igra kao osnovni oblik rada, ritmičke vježbe, pjevanje, slušanje, dijalog, dramatizacija, pokretne igre u kombinaciji s pjevanjem) prilagođene psihofizičkom uzrastu djece.

Program realizira stručno osposobljena voditeljica Iva Stanić u skupini s djecom u 5.-oj, 6.-oj i 7.-oj godini života. Program će se valorizirati na kraju godine na razini ustanove.

Na temelju članka 39. Stavka 3. Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97,107/07,94/13) Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i članka 37. Statuta Dječjeg vrtića „Vladimir Nazor“ Daruvar utvrđen je na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj dana 24. rujna 2019. godine te donesen na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 30.09.2019. godine Kurikulum Dječjeg vrtića „Vladimir Nazor“ Daruvar za pedagošku godinu 2019./2020., te navedeno potvrđujem svojim vlastoručnim potpisom :

Predsjednik U.V-a :

Vedran Nemeč struč.spec.oec.

Ravnateljica:

Jovita Bodulušić, bacc.paed.

